

УДК 378:364-4

DOI <https://doi.org/10.32782/humanitas/2024.1.5>

Vita ГРИЦАНЮК

кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри соціальної роботи, управління та суспільних наук, Львівський державний університет безпеки життєдіяльності, вул. Клепарівська, 35, м. Львів, Україна, 79007

ORCID: 0000-0001-7066-0600

Емілія КОСТИШИН

кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри соціальної роботи, управління та суспільних наук, Львівський державний університет безпеки життєдіяльності, вул. Клепарівська, 35, м. Львів, Україна, 79007

ORCID: 0000-0002-3890-6831

Бібліографічний опис статті: Грицанюк, В., Костишин, Е. (2024). Підготовка майбутніх соціальних працівників до професійної діяльності: досвід Канади. *Ввічливість. Humanitas*, 1, 31–37, doi: <https://doi.org/10.32782/humanitas/2024.1.5>

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ДОСВІД КАНАДИ

Професія соціального працівника є надзвичайно актуальною в Канаді, вона відіграє важливу роль у вирішенні різноманітних соціальних проблем та сприянні благополуччю окремих осіб, сімей та громад. У Канаді понад сорок вищих навчальних закладів пропонують акредитовані програми бакалаврату (BSW) або магістратури (MSW). Сім із цих навчальних закладів пропонують програми соціальної роботи, орієнтовані на корінне населення, а навчальний план базується на духовності, знаннях і підходах першої нації. Після отримання бакалавра майбутні спеціалісти повинні отримати ліцензію або сертифікат для практики соціального працівника в Канаді. Вимоги до ліцензування відрізняються залежно від провінції та території.

Окреслено, що спектр професійної діяльності соціальних працівників в Канаді надзвичайно широкий, вони можуть працювати в різних місцях, включаючи лікарні, школи, психіатричні клініки, установи соціального обслуговування тощо. Соціальні працівники відіграють важливу роль у громадах корінних народів, вирішуючи унікальні проблеми, пов'язані зі збереженням культури, освітою, охороною здоров'я та соціальним добробутом, поважаючи традиції та цінності корінного населення.

Проаналізовано алгоритм отримання професії соціального працівника в Канаді. Зокрема визначено, що потрібно здійснити наступні кроки: отримати ступінь бакалавра соціальної роботи, під час навчання займатися волонтерською діяльністю в соціальній сфері; здати іспит в організації, яка відповідальна за підготовку соціальних працівників в тій провінції, де ви збираєтеся працювати, і отримати ліцензію або сертифікат; з початком професійної діяльності потрібно приєднатися до професійної організації, такої як Канадська асоціація соціальних працівників (CASW); щоб зберегти ліцензію постійно професійно розвиватися, брати участь у конференціях, вебінарах, семінарах.

Зроблено висновки, що актуальність професії соціального працівника у Канаді підкреслюється прихильністю країни до соціальної справедливості, прав людини та добробуту своїх громадян. Вони відіграють вирішальну роль у просуванні соціальних змін, справедливості та інклюзивності в канадському суспільстві.

Ключові слова: соціальна робота, фахівець соціальної роботи, професійна діяльність, заклад вищої освіти.

Vita HRYTSANIUK

PhD in Political Science, Associate Professor, Senior Lecturer at the Department of Social Work, Management and Social Sciences, Lviv State University of Life Safety, 35 Kleparivska str., Lviv, Ukraine, 79007

ORCID: 0000-0001-7066-0600

Emilia KOSTYSHYN

PhD in History, Associate Professor, Senior Lecturer at the Department of Social Work, Management and Social Sciences, Lviv State University of Life Safety, 35 Kleparivska str., Lviv, Ukraine, 79007

ORCID: 0000-0002-3890-6831

To cite this article: Hrytsaniuk, V., Kostyshyn, E. (2024). Pidhotovka maibutnykh sotsialnykh pratsivnykiv do profesiinoi diialnosti: dosvid Kanady. [Preparation of future social workers for professional activity: the experience of Canada]. *Vvichlyvist. Humanitas*, 1, 31–37, doi: <https://doi.org/10.32782/humanitas/2024.1.5>

PREPARATION OF FUTURE SOCIAL WORKERS FOR PROFESSIONAL ACTIVITY: THE EXPERIENCE OF CANADA

The social work profession plays a crucial role in addressing various social issues and promoting the well-being of individuals, families, and communities in Canada. Over forty post-secondary institutions across the country offer accredited bachelor's (BSW) or master's (MSW) programs, with seven of them focusing on Indigenous social work programs based on First Nations spirituality, knowledge, and approaches. After completing their bachelor's degree, future social work professionals must obtain a license or certificate to practice in Canada. The requirements for obtaining a license vary by province and territory.

Social workers have a broad range of professional activities and can work in various settings such as hospitals, schools, mental health clinics, social service agencies, and others. Social workers also play a vital role in Indigenous communities by addressing unique challenges associated with cultural preservation, education, health care, and social welfare while respecting the traditions and values of the Indigenous population.

The algorithm for obtaining the profession of social worker in Canada is analyzed. In particular, it is determined that the following steps should be taken: obtain a bachelor's degree in social work, during your studies engage in volunteer activities in the social sphere; pass an exam in an organization responsible for training social workers in the province where you are going to work and obtain a license or certificate; with the beginning of a professional career, you need to join a professional organization such as the Canadian Association of Social Workers (CASW); to maintain a license, constantly develop professionally, participate in conferences, and attend conferences.

It is concluded that the relevance of the social work profession in Canada is emphasized by the country's commitment to social justice, human rights, and the well-being of its citizens. Social workers are crucial in promoting social change, equity, and inclusiveness in Canadian society.

Key words: social work, social work specialist, professional activity, higher education institution.

Актуальність проблеми. Під час російсько-української війни багато країн відкрили свої кордони для захисту українців. Уряд Канади з березня 2022 року відкрив відповідну програму «Canada-Ukraine authorization for emergency travel» (CUAET, 2022). В рамках цієї програми українцям і членам їхньої родини пропонується безкоштовний, розширений тимчасовий статус і надається дозвіл на роботу, навчання та перебування в країні. Багато українців вирушили до Канади в пошуках безпеки та кращого майбутнього. Для цих людей інтеграція в канадське суспільство є надзвичайно важливою. Знання та розуміння того, як отримати професію соціального працівника в Канаді, стає місцем інструменту інтеграції для українців, які мігрують до цієї країни. Це сприятиме їх успішній адаптації, допоможе побудувати нове життя в новому середовищі і стати активними учасниками канадського суспільства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Канадськими науковцями напрацьовано значний досвід надання якісної освіти майбутнім соціальним працівникам для належного вико-

нання своїх професійних обов'язків, зокрема це відображається в різноманітній тематиці наукових досліджень. Так, вчені Tracy Smith-Carrier та Julie MacArthur (2023) досліджували, якою мірою канадські школи соціальної роботи готують соціальних працівників для просування соціально-екологічної справедливості. Дослідниці вважають, що зі збільшенням кількості кліматичних катаклізмів соціальні працівники все більше допомагатимуть громадам із пов'язаними з ними екологічними проблемами та соціальними трансформаціями. Провівши аналіз навчальних програм багатьох університетів Канади, науковці зробили висновок, що там присутній дефіцит екологічних дисциплін. Такий напрям підготовки соціальних працівників зумовлений змінами щодо освітньої політики та стандартів акредитації навчальних закладів, які готують майбутніх фахівців з соціальної роботи, які зробила Канадська асоціація освіти соціальної роботи (CASWE-ACFTS). До липня 2023 року в Канаді діяли два набори стандартів акредитації шкіл соціальної роботи: стандарти акредитації 2014 року та стандарти освітньої політики та стандарти акредитації

2021 року. З 1 липня 2023 року всі акредитовані школи соціальної роботи в Канаді повинні були відмовитися від набору стандартів 2014 року, вони використовуватимуть освітню політику та стандарти акредитації 2021 року у своїй звітності та відповідати цим стандартам. Стандарти акредитації соціальної роботи 2021 року визнають, що соціальні працівники повинні мати сформовані навички, щоб розуміти необхідність створення екологічно стійких спільнот, економік, а також штучного та природного середовища, в якому всі форми життя та екосистеми можуть виживати та процвітати; визначати та кидати виклик екологічній несправедливості та расизму; сприяти екологічній стійкості в індивідуальному, організаційному та професійному контексті та приймати свою роль у відстоюванні політики та практики, які забезпечують екологічне здоров'я та екологічну стійкість на місцевому, регіональному, національному та глобальному рівнях (CASWE, 2021). Ami Goulden, Rose C. B. Singh та Tracy Smith-Carrier (2023) у своєму дослідженні розкривають тему інклюзивних освітніх послуг та вважають, що навчальні заклади, які готують соціальних працівників повинні впроваджувати принципи універсального навчального дизайну, він допоможе здобувачам вищої освіти з обмеженими можливостями уникати бар'єрів, які ускладнюють навчання та надасть можливість всім студентам здобути якісну фахову освіту. Вчені Toula Kourgiantakis, Rachelle Ashcroft, Faiza Mohamud, Alison Benedict, Eunjung Lee, Shelley Craig, Karen Sewell, Marjorie Johnston, Alan McLuckie та Deery Sur (2023) нещодавно опублікували критичне дослідження клінічної соціальної роботи (clinical social work), яке виявило проблему непослідовності стандартів по всій країні. Зокрема науковці висвітлюють як регулюється клінічна соціальна робота в Канаді, а саме вимоги щодо реєстрації клінічного статусу соціального працівника, контроль за використанням таких методів, як психотерапія і діагностика, супервізія, консультування, також виокремлюють проблему, яким чином регулюючі органи враховують питання мультикультурної різноманітності, рівності, расизму та дискримінації. Науковець Maik Arnold (2022) у своїй праці, досліджуючи особливості підготовки майбутніх соціальних працівників, підкреслює, що змінний соціальний поря-

док, соціальні проблеми та соціальні зміни в сучасному суспільстві вимагають нових підходів до освіти та практики соціальної роботи. Навчальні заклади соціальної роботи в усьому світі повинні виховувати нові підходи до виховання та навчання майбутніх соціальних працівників. Основна увага в освітніх програмах, на його думку, має бути зосереджена на розвитку потенціалу та необхідних навичок для соціальних змін і трансформації.

Розглянувши публікації канадських вчених, можна стверджувати, що професія соціального працівника є надзвичайно актуальною в Канаді, вона відіграє важливу роль у вирішенні різноманітних соціальних проблем та сприянні благополуччю окремих осіб, сімей та громад.

До українських науковців, що розглядали зарубіжний досвід підготовки соціальних працівників в системі вищої освіти, слід віднести О. Бартош (Велика Британія); Н. Сайко (Німеччина); Н. Голова, Г. Лещук (Франція); О. Пришляк (Німеччина); Л. Віннікову, Н. Собчак, В. Тіменко (США), Н. Микитенко, В. Робак, Г. Скачкова, С. Ставкова (Канада). Окремі аспекти підготовки соціальних працівників до роботи з особами, що мають особливі освітні потреби, в закордонних вузах було проаналізовано Скачковою Г. Вона охарактеризувала навчальні плани вищих навчальних закладів ряду європейських країн, США та Канади, що готують майбутніх кваліфікованих соціальних працівників, виокремила форми і методи навчання, що домінують в системі підготовки фахівців соціальної сфери (Скачкова, 2018). Дисертаційне дослідження Софії Ставкової (2018) розкриває особливості неперервної професійної підготовки соціальних працівників до супервізійної діяльності в Канаді, наявність етичних кодексів та підкреслює першорядну роль професійних цінностей та комплексне поєднання традиційних та інноваційних форм і методів неперервної професійної підготовки супервізорів; наголошує на тісному взаємозв'язку супервізії як сфери професійної діяльності в галузі соціальної роботи та неперервної професійної підготовки соціальних працівників до її здійснення (Ставкова, 2018).

Як бачимо, з вищенаведеного велика кількість українських науковців досліджують особливості закордонного досвіду підготовки соціальних працівників, зокрема в Канаді, до

професійної діяльності, оскільки це підвищить якість підготовки майбутніх фахівців соціальної сфери в Україні, проте багато аспектів все ще лишається недослідженими.

Мета та завдання дослідження. Мета статті – розглянути особливості професійної діяльності соціальних працівників в Канаді та проаналізувати алгоритм отримання фаху соціального працівника. Відповідно до зазначеної мети поставлено такі завдання:

- з'ясувати особливості професійної діяльності соціальних працівників в Канаді;
- розкрити зміст підготовки соціальних працівників у начальних закладах Канади.

Виклад основного матеріалу. Професія фахівця з соціальної роботи знаходить застосування в численних сферах і має вагоме значення для канадського суспільства в цілому. Канадська асоціація соціальних працівників (CASW), яка заснована ще в 1926 році для моніторингу умов працевлаштування та встановлення стандартів практики в професії, сьогодні перетворилася на потужну організацію, яка популяризує професію соціальної роботи в Канаді та просуває соціальну справедливість. У 2023 році Радою CASW було визначено, що ця організація існує для того, щоб професію соціального працівника поважали як унікальну, різноманітну та гідну довіри професію в Канаді та за кордоном. CASW прагне сприяти чіткому розумінню сфери діяльності соціальних працівників у Канаді; прагне посилити різноманітності в практиці соціальної роботи, соціальних послуг, соціальних детермінант здоров'я та інклюзії в канадському контексті; прагне до того, щоб соціальні працівники мали доступ до широкої бази інформації та інструментів, які покращать їх знання, практику і добробут (CASW, 2023).

Соціальні працівники в Канаді працюють в різних напрямках. Перш за все вони працюють в агенціях із захисту дітей, програмах патронатної опіки та службах підтримки сімей для вирішення питань жорстокого поводження з дітьми, зневаги та сімейних криз. Саме соціальні працівники відіграють важливу роль у забезпеченні безпеки та добробуту дітей та молоді. В школах соціальні працівники вирішують такі проблеми, як знущання, проблеми з відвідуваністю та академічні проблеми. Вони надають консультації, підтримку та ресурси студентам,

батькам і викладачам. Також соціальні працівники інтегровані в команди охорони здоров'я в лікарнях, клініках і закладах довгострокового догляду. Вони допомагають пацієнтам і сім'ям орієнтуватися в складній системі охорони здоров'я, надають емоційну підтримку та допомагають у плануванні та догляді наприкінці життя. Соціальні працівники надають оцінку психічного здоров'я, консультують і підтримують осіб і сім'ї, які мають справу з розладами психічного здоров'я та проблемами зловживання психоактивними речовинами, відіграють важливу роль у зниженні стигматизації та підключенні людей до відповідного лікування та ресурсів. В системі кримінального правосуддя вони працюють з особами, залученими в правову систему, включаючи правопорушників, жертв та їхні родини. Вони надають реабілітаційні послуги, консультації та підтримку для реінтеграції в суспільство.

Звичайно соціальні працівники працюють і в громаді, беруть участь у проєктах розвитку громади, визначають місцеві потреби та виступають за соціальну справедливість. Вони співпрацюють з громадськими організаціями, щоб покращити загальний добробут мешканців, працюють у різних установах соціального обслуговування, включаючи програми підтримки доходів, житлові послуги та підтримку людей з інвалідністю. Соціальні працівники відіграють важливу роль у громадах корінних народів, вирішуючи унікальні проблеми, пов'язані зі збереженням культури, освітою, охороною здоров'я та соціальним добробутом, поважаючи традиції та цінності корінного населення. Цей напрям діяльності надзвичайно популярний зараз, оскільки одним з основних принципів соціальної політики Канади є принципи істини і примирення. У 2021 році у Канаді набула чинності Декларація ООН про права корінних народів (The United Nations Declaration on the Rights of Indigenous Peoples (UNDRIP)). Комісія правди та примирення (The Truth and Reconciliation Commission (TRC)) Канади розробила керівний набір із 10 принципів, які вони вважали необхідними для примирення між корінними, які довгий час піддавалися расизму та дискримінації, та некорінними жителями Канади. Центральним у цих принципах є процес зцілення стосунків, який вимагає публічного обміну правдою, вибачень

і вшанування пам'яті, які визнають і відшкодовують шкоду, завдану минулим. Примирення має створити більш справедливе та інклюзивне суспільство шляхом усунення розривів у соціальних, медичних та економічних результатах, які існують між корінними (перша нація, інуїти та метиси) та некорінними жителями Канади (CASW, 2021).

В умовах старіння населення Канади соціальні працівники, що спеціалізуються на геронтології, допомагають літнім людям отримати доступ до медичної допомоги, довгострокового догляду та громадських послуг. Вони також підтримують сім'ї у прийнятті рішень, пов'язаних з доглядом за літніми людьми.

Активно соціальні працівники в Канаді співпрацюють з урядовими установами, некомерційними організаціями та групами захисту прав, щоб вирішити системні проблеми та покращити життя маргінальних груп населення.

Як бачимо, спектр професійної діяльності соціальних працівників в Канаді надзвичайно широкий, відповідно вимоги до їх освіти є серйозними, ця професія належить до сертифікованих професій. Отже, щоб працювати соціальним працівником в Канаді потрібно зробити наступні кроки:

1. Спершу отримати ступінь бакалавра соціальної роботи, це мінімальна вимога, щоб стати соціальним працівником у Канаді. Під час навчання можна обрати спеціалізацію в галузі соціальної роботи або в суміжній галузі, як психологія. У Канаді понад сорок вищих навчальних закладів пропонують акредитовані програми бакалаврату (BSW) або магістратури (MSW). Сім із цих навчальних закладів пропонують програми соціальної роботи, орієнтовані на корінне населення, а навчальний план базується на духовності, знаннях і підходах першої нації. Особлива увага приділяється виробничій практиці або стажуванню під час навчання, як правило, студенти багато займаються волонтерською діяльністю для отримання практичних навичок в соціальній роботі (CASWE, 2024). Варто зазначити, що дипломів українських навчальних закладів в Канаді не визнають, а отже, всім українським мігрантам, які хочуть працювати соціальним працівником, потрібно здобувати освіту знову.

2. Після отримання бакалавра майбутні спеціалісти повинні отримати ліцензію або сертифікат для практики соціального працівника в Канаді. Вимоги до ліцензування відрізняються залежно від провінції та території, у деяких провінціях для отримання ліцензії достатньо бакалавра соціальної роботи для багатьох посад початкового рівня. Наприклад, законодавство провінції Нова Шотландія вимагає, що працювати соціальними працівниками можуть лише особи, які мають ліцензію Коледжу соціальних працівників Нової Шотландії (NSCSW). Щоб отримати повну ліцензію та використовувати звання соціального працівника після отримання ступеня бакалавра, необхідно мати 3858 годин оплачуваного досвіду соціальної роботи під супервізією (NSCSW, 2024).

3. Отримавши освіту та ліцензію можна почати подавати свої резюме на посади соціального працівника. Як згадувалося вище, соціальні працівники можуть працювати в різних місцях, включаючи лікарні, школи, психіатричні клініки, установи соціального обслуговування тощо.

4. Соціальним працівникам часто потрібно брати участь у постійному професійному розвитку та навчанні, щоб зберегти свою ліцензію та бути в курсі найкращих практик у цій галузі. Також потрібно приєднатися до професійної організації, такої як Канадська асоціація соціальних працівників (CASW, 2024). Членство в професійних організаціях надає можливості спілкування, доступ до ресурсів і відчуття спільності, згуртованості серед соціальних працівників.

5. Якщо фахівець з соціальної роботи хоче надавати терапевтичні або консультаційні послуги (clinical social work) особам і сім'ям в складних життєвих обставинах, потрібно отримати додаткову сертифікацію або ліцензію. Вимоги до неї залежать від провінції. Отримавши таку ліцензію, соціальний працівник має право проводити комплексну оцінку психічного здоров'я та емоційного благополуччя клієнтів, щоб визначити їхні потреби та потенційні діагнози, розробляти індивідуальні плани лікування на основі результатів оцінки, цілей клієнта, надавати клієнтам послуги психотерапії та консультування, використовуючи різні психотерапевтичні методи для вирішення проблем психічного здоров'я та емоційних проблем;

проводити кризове втручання; проводити групові терапевтичні сеанси для клієнтів із подібними проблемами психічного здоров'я, сприяючи підтримці однолітків та обміну досвідом навчання (CASWE, 2024).

Важливо зазначити, що сфера діяльності клінічних соціальних працівників у Канаді може відрізнятися залежно від провінції, і деякі клінічні соціальні працівники можуть спеціалізуватися в певних сферах, таких як дитяча та підліткова терапія, консультування залежностей або відновлення після травми. Крім того, клінічні соціальні працівники часто працюють у різних закладах, включаючи психіатричні клініки, лікарні, школи, приватні практики та громадські організації, залежно від їх спеціалізації та потреб їхніх клієнтів.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Актуальність професії соціального працівника у Канаді підкреслюється прихильністю країни до соціальної справедливості, прав людини та добробуту своїх громадян. Соціальні

працівники навчаються вирішувати складні соціальні проблеми, забезпечувати адвокацію та надавати людям і громадам можливість вести більш здоровий спосіб життя та повноцінно жити. Вони відіграють вирішальну роль у просуванні соціальних змін, справедливості та інклюзивності в канадському суспільстві. Розуміння процесу отримання професії соціального працівника в Канаді може слугувати допомогою для полегшення працевлаштування українців у Канаді, а для українських фахівців знання провідного канадського досвіду допоможе більш якісно, відповідно до сучасних викликів в світі, вести підготовку до професійної діяльності майбутніх соціальних працівників.

У подальшому дослідження цієї проблематики може стосуватися порівняння навчальних планів майбутніх соціальних працівників в обох країнах, також вивчення та порівняння стандартів до акредитації навчальних закладів, які готують майбутніх соціальних працівників

ЛІТЕРАТУРА:

1. Canadian Association for Social Work Education URL: <http://caswe-acfts.ca/> (дата звернення 03.02.2024)
2. Canadian Association of Social Workers URL: <https://www.casw-acts.ca/> (дата звернення 03.02.2024)
3. Goulden A., Singh R., Smith-Carrier T. Teaching Note – Incorporating Universal Instructional Design in Social Work Education: A Practical Application. *Journal of Social Work Education*. 2023. DOI: 10.1080/10437797.2023.2260873
4. Immigration measures and support for Ukrainians and their families URL: <https://www.canada.ca/en/immigration-refugees-citizenship/services/immigrate-canada/ukraine-measures.html> (дата звернення 02.02.2024)
5. Kourgiantakis T., Ashcroft R., Mohamud F., Benedict A., Lee E., Craig Sh., Sewell K., Johnston M., McLuckie A. and Sur D. Clinical Social Work Practice in Canada: A Critical Examination of Regulation. *Sage Journals. Research on Social Work Practice*. 2023. Vol. 33, Issue 1. P. 15-28 DOI: 10.1177/10497315221109486
6. Maik Arnold Current Approaches and Concept for Social and Human Service Organisations. *Social Work Leadership and Management*. 2022. DOI: 10.1007/978-3-031-17632-6
7. NSCSW: Nova Scotia College of Social Workers URL <https://nscsw.org/> (дата звернення 02.02.2024)
8. Smith -Carrier T., MacArthur J. The state of eco-social work training in Canada: Transformative praxis for climate constrained futures. *Sage Journals. International Social Work*. 2023. DOI: 10.1177/00208728231196366
9. Скачкова Г. Зарубіжний та вітчизняний досвід підготовки майбутніх соціальних працівників до роботи з особами, що мають особливі освітні потреби. Освітологічний дискурс. 2018 № 1-2 (20-21) , С. 116-128. URL: <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/502040.pdf>
10. Ставкова С. Г. Неперервна професійна підготовка соціальних працівників до супервізійної діяльності в Канаді : дис... канд. пед. наук : 13.00.04. Львів, 2018. 374 с. URL: <https://ena.lpnu.ua/handle/ntb/41263>

REFERENCES:

1. Canadian Association for Social Work Education. Retrieved from <http://caswe-acfts.ca/>
2. Canadian Association of Social Workers. Retrieved from <https://www.casw-acts.ca/>
3. Goulden A., Singh R., & Smith-Carrier T. Tracy (2023) Teaching Note – Incorporating Universal Instructional Design in Social Work Education: A Practical Application, *Journal of Social Work Education*, DOI:10.1080/10437797.2023.2260873
4. Immigration measures and support for Ukrainians and their families. Retrieved from <https://www.canada.ca/en/immigration-refugees-citizenship/services/immigrate-canada/ukraine-measures.html>

5. Kourgiantakis T., Ashcroft R., Mohamud F., Benedict A., Lee E., Craig Sh., Sewell K., Johnston M., McLuckie A. and Sur D. (2023). Clinical Social Work Practice in Canada: A Critical Examination of Regulation. *Sage Journals. Research on Social Work Practice*, 33, 1, 15-28 DOI: 10.1177/10497315221109486
6. Maik Arnold (2022) Current Approaches and Concept for Social and Human Service Organisations. *Social Work Leadership and Management*. DOI: 10.1007/978-3-031-17632-6
7. NSCSW: Nova Scotia College of Social Workers. Retrieved from <https://nscsw.org/>
8. Smith -Carrier T., MacArthur J. The state of eco-social work training in Canada: Transformative praxis for climate constrained futures. *Sage Journals. International Social Work*. 2023. DOI: 10.1177/00208728231196366
9. Skachkova H. (2018). Zarubizhnyi ta vitchyzniani dosvid pidhotovky maibutnikh sotsialnykh pratsivnykiv do roboty z osobamy, shcho maiut osoblyvi osvichni potreby [Foreign and domestic experience of preparing future social workers to work with persons who have special educational needs]. *Osvitolohichniy dyskurs – Educological discourse*. 1-2 (20-21), 116-128. DOI:10.28925/2312-5829.2018.1-2.5749 [in Ukrainian].
10. Stavkova S. H. (2018) Neperervna profesiina pidhotovka sotsialnykh pratsivnykiv do superviziinoi diialnosti v Kanadi [Continuing Professional Training of Social Workers for Supervisory Activity in Canada]. *Candidate's thesis*. Lviv. Retrieved from <https://ena.lpnu.ua/handle/ntb/41263> [in Ukrainian].